

NOTAT

Europaudvalget
Transportudvalget
Folketinget

8. marts 2024
2021-469, 2021-472, 2022-909

Tre domme i statsstøttesager om Femern Bælt-forbindelsen

Retten ved den Europæiske Unions Domstol afsagde den 28. februar 2024 domme i sagerne T-7/19 (Scandlines Danmark ApS og Scandlines Deutschland GmbH mod Kommissionen), T-364/20 (Danmark mod Kommissionen) og T-390/20 (Scandlines Danmark ApS og Scandlines Deutschland GmbH mod Kommissionen). Der henvises til orienteringen af 20. februar 2024 om dommene forud for domsafsigelse. Her er baggrunden for sagerne beskrevet¹.

I dette notat redegøres kort for de tre domme.

1. Rettens sag T-7/19, Scandlines mod Kommissionen

Scandlines indbragte i denne sag Kommissionens nu ophævede afgørelse af den 28. september 2018. Denne afgørelse vedrørte en række forhold, som Kommissionen – ifølge Scandlines – ikke havde håndteret i sin godkendelse af 23. juli 2015 af finansieringen af Femern Bælt-projektet, og som gik ud over Kommissionens godkendelse af 13. juli 2009 af finansieringen af planlægningsfasen af Femern Bælt-projektet. Det drejer sig navnlig om Kommissionens vurdering af, at statsgarantier til A/S Femern Landanlæg og skatteforanstaltninger til Femern A/S ikke udgør statsstøtte, Kommissionens vurdering af, at kapitalindskuddet i Femern A/S udgør forenelig statsstøtte og Kommissionens konklusion om, at støtte, som går ud over det budget, der var fastlagt i projekteringsloven, er omfattet af planlægningsafgørelsen, og under alle omstændigheder også af anlægsafgørelsen.

Under retssagen har Scandlines været støttet af Aktionsbündnis gegen eine feste Fehmarnbeltquerung eV, NABU, Trelleborg Hamn AB og Föreningen Svensk Sjöfart.

¹ EUU Alm. del – bilag 344 og TRU Alm. del – bilag 155

Den danske regering har støttet Kommissionen under retssagen.

I dommen af 28. februar 2024 har Retten frifundet Kommissionen. Retten fastslår blandt andet, at Kommissionen i afgørelsen om at indlede en formel undersøgelse af finansieringen af Femern A/S i 2019, ophævede den anfægtede afgørelse, for så vidt som den vedrørte foranstaltningerne til fordel for Femern A/S, og indledte den formelle undersøgelsesprocedure i forhold til disse foranstaltninger. Det er således ikke længere fornødent at træffe afgørelse om argumenterne vedrørende annullationen af denne del af afgørelsen. For så vidt angår de øvrige dele af afgørelsen, som vedrørte A/S Femern Landanlæg, afviser Retten Scandlines' synspunkter.

2. Rettens sag T-364/20, Danmark mod Kommissionen

Danmark indbragte i sag T-364/20 den del af Kommissionens statsstøttegodkendelse af 20. marts 2020, der konkluderer, at finansieringen af Femern A/S er omfattet af statsstøttereglerne.

Danmark har haft to hovedsynspunkter under sagen:

For det første at Femern A/S slet ikke er en konkurrenceudsat virksomhed omfattet af statsstøttereglerne. For det andet at Femern A/S under alle omstændigheder ikke er en konkurrenceudsat virksomhed, før den faste Femern Bælt-forbindelse idriftsættes.

Under retssagen har Danmark været støttet af Belgien, Tyskland og Luxembourg.

I dommen af 28. februar 2024 har Retten forkastet Kommissionens synspunkt om, at hele retssagen skulle afvises. I sin dom opretholdt Retten dog Kommissionens konklusion om, at finansieringen af Femern A/S er omfattet af statsstøttereglerne i både anlægs- og driftsfasen. Retten har blandt andet konkluderet:

- At samtlige Femern A/S' omhandlede aktiviteter ikke kan anses for offentlig myndighedsudøvelse og dermed ikke omfattet af statsstøttereglerne;
- At Danmark ikke har påvist, at visse af Femern A/S' aktiviteter kan betragtes adskilt som myndighedsudøvelse, herunder navnlig Femern A/S' opgaver som vejmyndighed og jernbaneinfrastrukturforvalter;
- At Femern A/S kommer til at udbyde tjenesteydelser, som er i konkurrence med dem, som udbydes af det færageselskab, der

driver ruten mellem Rødby og Puttgarden, og at Femern A/S på grund af brugerbetalingen forfølger en kommerciel logik;

- At anlægsaktiviteterne er uløseligt forbundet med driftsaktiviteterne, og at Femern A/S derfor udfører konkurrenceudsat økonomisk aktivitet også i anlægsfasen;
- At finansieringen af Femern A/S fordrejer konkurrencevilkårene og påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

Retten frifinder således Kommissionen.

3. Rettens dom i sag T-390/20, Scandlines mod Kommissionen

Scandlines indbragte i sag T-390/20 den del af Kommissionens statsstøtteafgørelse af 20. marts 2020, hvori Kommissionen godkendte statsstøtte til Femern A/S. Scandlines har gjort gældende, at Kommissionen begik en lang række fejl i afgørelsen, herunder at den kvalificerede Femern A/S' adgang til at opnå statslån og statsgarantier forkert, og at Kommissionen fejlanvendte en række betingelser i Kommissionens meddelelse om kriterier for analysen af, hvorvidt statsstøtte til fremme af gennemførelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse er forenelig med det indre marked, som er grundlaget for Kommissionens godkendelse.

Scandlines har under retssagen været støttet af European Community Shipowners' Associations, Danish Ferry Association, NABU, Verband Deutscher Reeder, Aktionsbündnis gegen eine feste Fehmarnbelt-querung eV, NABU, Trelleborg Hamn AB, Rederi AB Nordö-Link og Föreningen Svensk Sjöfart.

Den danske regering har støttet Kommissionen under retssagen.

I dommen af 28. februar 2024 frifinder Retten Kommissionen for samtlige Scandlines' påstande og anbringender. Retten fastslår blandt andet,

- At Kommissionen ikke har begået en fejl i klassificeringen af støtten til Femern A/S;
- At Femern Bælt-projektet udgør et vigtigt og konkret bidrag til opfyldelsen af Unionens transportpolitiske mål og Unionens bredere mål, og at det vil forbedre forbindelsen mellem de nordiske lande og Centraleuropa;

- At støtten til Femern A/S er nødvendig for, at dette formål kan opnås;
- At støtten har incitamentsvirkning, herunder fordi Femern A/S ikke påbegyndte anlægsaktiviteter inden Kommissionens statsstøttegodkendelse af finansieringen heraf;
- At betingelserne for, at Kommissionen kan erklære et sådant projekt forenelig med det indre marked, og dermed godkende det, herunder at støtte til Femern A/S er proportional, alle er opfyldt i det foreliggende tilfælde vedrørende finansieringen af Femern Bælt-forbindelsen.

Alle tre domme kan ankes.

Idet Retten i alle tre domme frifandt Europa-Kommissionen, er statsstøtteafgørelsen af 20. marts 2020 fortsat gældende. Der er dermed ingen ændringer i vilkårene for Femern A/S' finansiering af anlægsaktiviteterne.